

The Journal of Academic Social Science Studies

International Journal of Social Science Doi number:http://dx.doi.org/10.9761/JASSS2697

Number: 31, p. 235-247, Winter II 2015

BİLGİSAYAR DESTEKLİ YABANCI DİL EĞİTİM YAZILIMI OLAN DYNED PROGRAMININ ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ AÇISINDAN DEĞERLENDİRİLMESİ

EVALUATION OF DYNED SOTFWARE LANGUAGE PROGRAM FROM TEACHERS' PERSPECTIVE

Yrd. Doç. Dr. Ekrem SOLAK Amasya Üniversitesi Eğitim Fakültesi Yabancı Diller Eğitimi Bölümü Öğretmen Berna Deniz AVCI Milli Eğitim Bakanlığı Sınıf Öğretmeni

Özet

Bu çalışmanın amacı; bilgisayar destekli yabancı dil eğitim yazılımı olan Dyned hakkında İngilizce öğretmenlerinin görüşlerini almak ve elde edilen veriler ışığında, mevcut programı değerlendirmek ve varsa eksikliklerinin giderilmesi için tavsiyelerde bulunmaktır. Çalışmanın örneklemini 2014-2015 eğitim-öğretim yılında Tokat ili ilköğretim okullarında görev yapan 30 İngilizce öğretmeni oluşturmaktadır. Bu araştırmada veriler, anket yoluyla, bilgisayar destekli dil eğitim yazılımı olan Dyned yazılımını değerlendirmek için geliştirilen Öğretim Yazılımı Değerlendirme Formu ile toplanmıştır. Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölümde öğretmenlik deneyimleri, mezun olunan bölüm, yaş, cinsiyet gibi kişisel bilgiler, ikinci bölümde ise öğretim tasarımının değerlendirilmesi yer almaktadır. Öğretim tasarımının değerlendirilmesi bölümü ise sekiz alt gruptan oluşmaktadır. Araştırma sonucunda, bilgiyi sunuş ve yardım etme, alıştırma, geribildirim ve başarının değerlendirilmesi bölümleri anket uygulanan öğretmenler tarafından yeterli olarak değerlendirilmiştir. Dikkatin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanması, öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar etme, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması, hatırlamayı ve geçişi geliştirme ve yazılımın başarı derecesi bölümleri ise anket uygulanan öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür. Ders süreleri ve içeriklerinin uzatılarak öğrencilerin hedeflerine daha kalıcı ve tatminkâr bir şekilde ulaşması, ders başlarında öğrencilerin öğrenim hedeflerinden daha açık ve anlaşılır bir şekilde haberdar edilmesi, derslerin, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerini alt seviyede varsayarak sunulması, yönergelerin öğrenciler için daha açık ve anlaşılır bir şekilde düzenlenmesi, öğrencilerin seviyelerinin tespiti için ön test geliştirilmesinin programın daha etkin kullanılmasında fayda sağlayacağı değerlendirilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Bilgisayar Destekli Öğretim, Dyned Eğitim Yazılımı, Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğretimi

Abstract

The purpose of this study was to investigate the views of English teachers about Dyned language software, shed light on the shortcomings and propose some

suggestions about the improvement of the program if any. The participants were 30 English teachers who worked at the state-run elementary schools in Tokat province at 2014-2015 academic year and the data collected through a survey called Language Software Evaluation Form. The survey was composed of two sections. In the first section, there were personal data such as department graduated, age and gender and the second section, which had eight subfactors, involved the evaluation of teaching process. The result of the study revealed that while the subfactors which were composed of presenting information and assisting, exercises, feedback, evaluation of achievement were considered sufficient by the participants; catching attention and providing sustainability, informing students about the course objectives, reminding the information necessary for the course, improving the transition, reminding and the achievement level of the software were evaluated partly sufficient. The result of the study suggested that the duration of the course should be extended to reach the objectives in a satisfactory and long-lasting way, students should be informed about the course objectives at the very beginning, be presented the courses at the lowest readiness level of the students, the regulations should be designed in a clearer and understandable way, a pretest should be developed to determine the readiness level of the students.

Key Words: Computer-Assisted Teaching, Dyned Education Software, Computer-Assisted Language Teaching

GİRİŞ

Günümüzde hızla gelişen bilim ve teknolojiye paralel olarak uluslararası iletişim aracı olan İngilizce ve bunun öğretimi de son derece önem kazanmıştır. Okullarımızda ilkokul ikinci sınıftan itibaren İngilizce yabancı dil olarak öğretilmeye başlanmakta, bu eğitim üniversite de devam etmektedir.

Yabancı dil öğretiminde amaç öğrencilere kullanabilecekleri işlevsellikte dil becerisi kazandırmaktır. Bunun içinde eğitim sürecinde yeni yöntem ve teknolojilerin kullanılması kaçınılmaz bir hal almaktadır. Kullanılan yöntem ve teknolojilerin verimliliğini anlamak için, sarf edilen çaba ve maliyetin elde edilen sonuçlara göre sürekli olarak değerlendirilmesi gerekmektedir (Baz,2010).

Yapılan araştırmalar bireylerin gördüklerinin % 30'unu, duyduklarının % 20 sini, hem görüp, hem duyduklarının % 50'sini, konuştuklarının %70'ini, yaptıklarının ise % 90'nını hatırladıklarını göstermektedir (Cangil, 1999). Bu durumda, yabancı dil derslerinde öğrencinin aktif olarak katılacağı Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğretimi (BDYDÖ) kavramını ön plana çıkarmaktadır.

Türkiye'de okulların çoğunda bilgisayar destekli eğitimin yapılabilmesi için bilişim teknolojileri sınıfları kurulmuştur. Bu sınıflarda BDYDÖ yapılmasına olanak tanınmıştır. Bu yaklaşımının en önemli öğelerinden birisi de öğretim yazılımlarıdır. Yabancı dil öğretimi sürecinde bilgisayar destekli eğitimin etkili olması kullanılacak eğitim yazılımıyla doğrudan ilgilidir. Nitelikli bir yazılım nitelikli eğitimin ilk koşuludur (Baz, 2010). Bu nedenle, öğrenme-öğretme sürecinde öğretmenin eğitim araç gereçlerini etkili kullanması konusunda çeşitli çalışmalar ve olası soruna yönelik araştırmaların yapılması önem arz etmektedir.

Bu araştırmanın amacı; ilköğretim okullarında İngilizce dersi için hazırlanan, Dyned programına ilişkin ders öğretmenlerinin görüşlerini değerlendirmektir. Bu yolla, mevcut sistemin uygulanması sırasında ortaya çıkabilecek sorunların tespit edilmesi ve bunların giderilmesi için önerilerde bulunulması hedeflenmektedir.

Kavramsal Çerçeve

Demirel ve Altun (2007,299) Bilgisayar Destekli Öğretimi, "öğretim sürecinde öğrencilerin bilgisayarla etkileşimde bulunması, bilgisayarın süreçte bir öğretim aracı ve öğretim ortamı olarak iş görmesi etkinlikleri" olarak tanımlar.

Dyned ise kendi kendine öğrenme yöntemi üzerine kurulmuş bilgisayar tabanlı İngilizce dil eğitim yazılımıdır. Farklı yaş grupları, düzeyleri ve ihtiyaçlar için özel olarak hazırlanmış İngilizce öğrenme sistemidir (http://www.dyned.com.tr/).

Dyned, dil eğitimcileri, bilgisayar programcıları, nörologlar ve sanatçılardan oluşan bir ekip tarafından tasarlanmıştır. Dyned İngilizce Dil Eğitim Sistemi bilgisayar üzerinden interaktif bir eğitim programı olup 4-8 inci sınıflar İngilizce dersi öğretiminde yardımcı ders aracı olarak kullanılmaktadır. Dyned ön uygulaması, 2007-2008 eğitim-öğretim yılında yapılmıştır. 2008-2009 eğitim öğretim yılından itibaren de ülke genelindeki İnternet bağlantısı olan tüm ilköğretim okullarında uygulanmaktadır.

Dyned ilköğretimin 4, 5, 6, 7 ve 8. sınıflarında uygulanan İngilizce öğretim programlarını destekler niteliktedir. Dyned yazılımlarının kullanımı ile öğrencilerin öğrenme süreçlerine katkı yapılması sağlanmaktadır (Döngel, 2011).

Dyned ayrıca, bireylerin kendi kendilerine öğrenmelerini sağlamak için dil eğitimini bilgisayara taşır. Görsel ve işitsel öğeler programda yer alır. Öğrencilere okul veya evlerinde bilgisayarları başında çalışma imkanı sunar ve öğrencilerin çalışma sonuçlarının öğretmen tarafından izlenmesine, onlara rehberlik edilmesine olanak sağlar. Öğrenci seviyesini sürekli olarak kontrol ederek öğrenciyi aktif hale getirir ve doğruyu kendisinin bulmasını sağlar. Soru zorluk seviyesini öğrencinin verdiği doğru ve yanlış cevaplar belirler. Öğrencinin bilgisayarda yaptığı her davranış sistem tarafından kaydedilir ve öğretmen tarafından öğrencinin değerlendirilmesine yardımcı olur.(http://www.vipingilizce.com/dyned-nedir-sunum/)

Döngel'e göre (2011), öğrenme alanları farklı olan öğrencilerin çoklu zekâ kuramına göre bir çok duyu organına hitap eden bu tür yazılımların kullanılması ile öğrenme kalıcı ve anlamlı olmaktadır. Ayrıca, dilbilgisi ağırlıklı bir dil eğitimi değil, okuma, yazma, dinleme, konuşma temelinde dil eğitimi sağlamaya yönelik bu yazılım sayesinde öğrencilerin İngilizce öğrenmesinin daha da kolaylaştırılması hedeflenmektedir.

Literatür Taraması

Akkoyunlu'nun (1995) bilgi teknolojilerinin okullarda kullanımı ve öğretmenlerin rolü konusunda yaptığı bir araştırmada, örneklem olarak, Milli Eğitim Bakanlığı ve Üniversitelerin işbirliği ile düzenlenen formatör öğretmen hizmet içi eğitim kurslarına, Orta Doğu Teknik Üniversitesi ve Hacettepe Üniversitesinde katılan 160 formatör öğretmen seçilmiştir. Çalışmada veri toplama teknikleri olarak tutum ölçeği ve anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda öğretmenlerin genellikle bilgisayara karşı olumlu tutum geliştirdikleri bilgisine ulaşılmıştır.

Çekbaş, Yakar, Yıldırım ve Savran (2003) bilgisayar destekli eğitimin öğrenciler üzerine etkisi ile ilgili bir araştırma yapmışlardır. Araştırmanın örneklem grubunu Pamukkale Üniversitesi Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Fen Bilgisi Eğitimi A.B.D öğrencilerinden oluşan 20 kişilik kontrol, 22 kişilik deney grubu oluşturmuştur. Araştırma sonucunda bilgisayar destekli öğretim yönteminin başarıyı artırdığı gözlenmiştir.

Tor ve Erden (2004) ilköğretim öğrencilerinin bilgi teknolojilerinden yararlanma düzeyleri üzerine yaptığı bir araştırmada, örneklem grubunu, Ankara il merkezinde ilköğretim okullarında okuyan 6,7 ve 8. sınıf öğrencileri oluşturmuştur. Araştırmada veriler anket aracılığıyla toplanmıştır. Araştırma sonucunda öğrencilerin derslerine ait eğitsel yazılımları kullanma oranlarının düşük olduğu tespit edilmiştir.

Kocaman (2008) ilköğretim İngilizce öğretmenlerinin öğretim yazılımlarını kullanma düzeyleri ile ilgili yaptığı araştırmada, araştırmanın örneklemini Burdur ili 11 ilçe merkezindeki ilköğretim okullarında görev yapan İngilizce öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda İngilizce öğretmenlerinin uygulamalar konusunda olumlu görüş belirttikleri gözlenmiştir.

Şimşek (2008) bilgisayar destekli ingilizce telaffuz materyalinin tasarımı, uygulanması ve değerlendirilmesi konusunda yaptığı bir araştırmada, araştırmanın örneklemini Karadeniz Teknik Üniversitesinde öğrenim gören öğrenciler ve ders veren İngilizce öğretmenleri oluşturmuştur. Araştırmada veriler gözlem, anket ve mülakatla toplanmıştır. Araştırmanın sonucunda, İngilizce telaffuz öğretim materyaliyle telaffuz öğretimi yapılan deney grubu öğrencilerinin kontrol grubu öğrencilerine göre telaffuz becerilerinde büyük oranda artış olduğu gözlemlenmiştir.

Örmeci (2009) ilköğretim okullarının 4, 5, ve 6. sınıflarında uygulanmakta olan ingilizce öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi adlı bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu, Burdur il merkezinde ve ilçelerinde ilköğretim okullarında görev yapan 70 ingilizce öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada veriler anket yoluyla toplanmıştır. Araştırma sonuçları öğretmenlerin genel olarak öğretim programı hakkında olumlu düşüncelere sahip olduğunu göstermektedir.

Baz (2010) bilgisayar destekli yabancı dil eğitim yazılımı olan dyned programının öğretmen ve öğrenci görüşleri açısından değerlendirilmesi adlı bir araştırma yapmıştır. Araştırmanın örneklem grubunu Adana ili Kozan ilçesinde bulunan ilköğretim okullarından rastgele seçilmiş 10 okul ve bu okullarda öğrenim gören 522 öğrenci ve 7 İngilizce öğretmeni oluşturmuştur. Araştırmada tarama modeli, veri toplama tekniği olarak ise anket kullanılmıştır. Araştırma sonucunda yazılımın öğretmenler açısından kısmen yeterli niteliğe sahip olduğu, öğrencilerin ise yazılıma karşı kararsız oldukları görüşü ortaya çıkmıştır.

Demirbilek ve Yücel (2011) ingilizce öğretmenlerinin bilgisayarın yabancı dil öğretim ve öğreniminde kullanımı hakkındaki görüşlerini araştırmış, araştırmanın örneklemini ise İsparta merkez ve Eğirdir ilçesinde görev yapan İngilizce öğretmenleri oluşturmuştur. Verilerin toplanmasında görüşme formları kullanılmıştır. Araştırmanın sonucuna göre eğitsel bilgisayar oyunlarının öğrenmede kalıcılığı sağladığı, sınıf ortamında monotonluğu azalttığı ve süreç içerisinde öğrencileri aktif kıldığı görülmektedir.

Kozikoğlu (2013) tarafından yabancı dil öğretiminde bilgisayar kullanımına ilişkin öğretim elemanlarının görüşlerini belirlemek amacıyla yaptığı bir çalışmada, araştırmanın evrenini Abant İzzet Baysal Üniversitesi ve Bülent Ecevit Üniversitesi Yabancı Diller Yüksek Okulunda görev yapan 90 öğretim elemanı oluşturmuştur. Araştırmanın sonucuna göre, öğretim elemanlarının sınıflarda bilgisayarların kullanımı konusunda olumlu tutum sergiledikleri ve sınıflarda bilgisayar kullanımının eğitimde faydalı ve önemli olduğu görüşüne sahip oldukları görüşü ortaya çıkmıştır.

Yöntem

Bu bölümde; araştırma modeline, evren ve örnekleme, verilerin toplanmasına ve öğretmenlerin görüşleri doğrultusunda elde edilen verilerin analiz edilmesine yer verilmektedir.

Araştırmanın Yöntemi

Bu araştırmada Dyned eğitim yazılımına ilişkin öğretmen görüşlerine başvurularak varolan durumu betimlemek amaçlandığı için tarama modeli kullanılmıştır.

Tarama modeli, geçmişte ya da o anda varolan bir durumu varolduğu şekliyle betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olan birey, olay veya nesne

kendi koşulları içinde tanımlanmaya çalışılır. Önemli olan varolan şeyi değiştirmeye kalkmadan gözlemeye çalışmaktır (Baz,2010).

Araştırmada yukarıdaki amaca bağlı olarak 'Öğretmenlerin aşağıda verilen değişkenler açısından Dyned programına ilişkin görüşleri nelerdir?' sorusuna cevap aranmıştır.

- Öğrencinin Dikkatinin Çekilmesi ve Sürekliliğinin Sağlanması
- Öğrenim Hedeflerinden Öğrenciyi Haberdar Etme
- Ders İçin Gerekli Olan Bilgilerin Hatırlatılması
- Bilgiyi Sunuş ve Yardım Etme
- Alıştırma ve Geribildirim
- Başarının Değerlendirilmesi
- Hatırlamayı ve Geçişi Geliştirme
- Yazılımın Başarı Derecesi

Araştırmanın Evren ve Örneklemi

Araştırmanın evrenini, Tokat ili Erbaa ilçesinde bulunan ilköğretim 1. ve 2. kademe İngilizce öğretmenleri kapsamaktadır. Örneklemini ise, 2014-2015 öğretim yılında Tokat ili Erbaa ilçesinde bulunan ilköğretim okullarında çalışan İngilizce öğretmenlerinden 30 tanesi rasgele seçilerek, gönülülük esasına göre, oluşturulmuştur. Katılımcıların 19 tanesi bayan, 11 tanesi bay'dır. Katılımcıların mesleki deneyimleri; 8 katılımcı 1-4 yıl arasında, 15 katılımcı 5-9 yıl arasında, 7 katılımcının ise 10-14 yıl arasında değişmektedir. Katılımcıları yaşları; 1 katılımcı 20-24 yaş aralığında, 16 katılımcı 25-29 yaş aralığında, 10 katılımcı 30-34 yaş aralığında, 3 katılımcı ise 35-39 yaş aralığındadır. Araştırma 2014-2015 eğitim öğretim yılının ilk döneminde yapılmıştır.

Veri Toplama Araçları

Bu araştırmada veriler, öğretmenlere uygulanan anket yoluyla elde edilmiştir. Anket olarak ise bilgisayar destekli dil eğitim yazılımı olan Dyned yazılımını değerlendirmek için Şimşek (1998, 205-219) tarafından hazırlanmış olan, Öğretim Yazılımı Değerlendirme Formu kullanılmıştır.

Anket iki bölümden oluşmaktadır. Birinci bölüm öğretmenlik deneyimleri, mezun olunan bölüm, yaş, cinsiyet gibi kişisel bilgiler, ikinci bölüm ise öğretim tasarımının değerlendirilmesi bölümlerinden oluşmaktadır. Öğretim tasarımının değerlendirilmesi bölümü ise sekiz alt gruptan oluşmaktadır. Anket üçlü likert tipi anket şeklinde olup, yetersiz, kısmen yeterli, yeterli şeklinde veriler elde edilerek yazılımın eğitsel değer taşıyıp taşımadığına bakılmıştır.

Anketin iç tutarlılık durumu ise, α =0.94'tür. Buna göre, tüm maddeleri arasında iç tutarlılık vardır. Anketin yapı geçerliliğini belirlemek için faktör analizi yapılmıştır. Faktör yüklerinin en düşük 0,77 ve en yüksek 0,98 arasında değiştiği görülmüştür.

Araştırmada, elde edilen verilerin analiz edilmesinde SPSS programı kullanılmıştır. Uygulanan anketin değerlendirmesi yapılırken verilerin aritmetik ortalamaları ve standart sapmaları kullanılmıştır. Sorulara verilecek cevap kodları 1.00 ile 3.00 arasında değişmektedir. Puan aralıkları şu şekildedir: 1.00-1.67 yetersiz, 1.68-2.35 kısmen yeterli, 2.36-3.00 yeterli.

Bulgular

Bu bölümde araştırma sonunda toplanan verilerden elde edilen bulgular üzerinde durulmuş ve öğretmenlerin yazılımla ilgili olarak dikkatin çekilmesi ve sürekliliğin sağlanması, öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar etme, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması, bilgiyi sunuş ve yardım etme, alıştırma ve geribildirim, başarının değerlendirilmesi, hatırlamayı ve geçişi geliştirme ve yazılımın başarı derecesi açısından değerlendirilmesine ilişkin bulgulara yer verilmiştir.

Tablo 1 de Dyned programı ile ilgili öğrencinin dikkatinin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanması ile en yüksek ve en düşük ortalamaları alan maddeler yer almaktadır.

Tablo 1 Öğrencinin	D111 (1 1 0 1 11	11.1	. 0 ~1

M	laddeler	N	X	s
4	Derslere ayrılan süre öğrencilerin dikkatlerini verebilecekleri süreye uygundur.	30	1,87	0,97
5	Renkler, grafikler ve ses özellikleri öğrencilerin öğrenim hedeflerine ulaşmalarını engellemiyor.	30	2,73	0,64
6	Renkler, grafikler ve ses özellikleri öğrencilerin ilgisini uyandırıyor.	30	2,66	0,66
12	Öğrenciler ders yazılımıyla çalışmayı tatminkar buluyorlar.	30	1,63	0,72
Gı	rubun ağırlıklı ortalaması		2,30	

Tablo 1'e göre, Renkler, grafikler ve ses özellikleri öğrencilerin öğrenim hedeflerine ulaşmalarını engellemiyor maddesinin (\overline{X} 2,73) en yüksek ortalamaya sahip olduğu görülmektedir. Diğer en yüksek ortamaya sahip madde ise, Renkler, grafikler ve ses özellikleri öğrencilerin ilgisini uyandırıyor (\overline{X} 2,66) maddesidir. Diğer taraftan, Öğrenciler ders yazılımıyla çalışmayı tatminkar buluyorlar (\overline{X} 1,63) maddesi en düşük ortalamaya sahiptir. Ayrıca, derslere ayrılan süre öğrencilerin dikkatlerini verebilecekleri süreye uygundur (\overline{X} 1,87) maddesinin en düşük ikinci ortalamaya sahip olduğu görülmüştür. Buna göre grup ortalamasının (\overline{X} 2,30) olduğu dikkate alındığında, yazılımın öğrencilerin dikkatinin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanmasına ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak kısmen yeterli düzeyde olduğu saptanmıştır.

Tablo 2 de öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar etme ile ilgili maddeler yer almaktadır.

Tablo 2 Öğrenim Hedeflerinden Öğrenciyi Haberdar Etme

	Tuoto 2 Ogrenim Henefter innen	08.0.00191110	certifi Etime	
Ma	addeler	N	X	s
1	Öğrenim hedefleri öğrenciye açık bir şekilde anlatılmıştır.	30	2,03	0,81
2	Öğrenim hedefleri öğrenci davranışları olarak tanımlanmıştır.	30	2,20	0,66
3	Ders yazılımının konu içeriği yazılımın öğrenim hedefleriyle uyumludur.	30	2,20	0,89
Gr	ubun ağırlıklı ortalaması		2,14	

Tablo 2'ye göre, öğrenim hedefleri öğrenci davranışları olarak tanımlanmıştır (\overline{X} 2,20) ve ders yazılımını konu içeriği yazılımın öğrenim hedefleriyle uyumludur (\overline{X} 2,20) maddeleri en yüksek ortalamaya sahiptir. Diğer taraftan, öğrenim hedefleri öğrenciye açık bir şekilde anlatılmıştır (\overline{X} 2,03) maddesi ise, en düşük ortalamaya sahiptir. Grubun ağırlıklı ortalaması (\overline{X} 2,14) dikkate alındığında yazılımın öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar

etmesine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak kısmen yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 3'te ise, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması ile ilgili maddeler yer almaktadır.

Tablo 3 Ders İçin Gerekli Olan Bilgilerin Hatırlatılması

Ma	addeler	N	X	s
1	Öğrencinin hazır olma durumu, istenilen önbilgi ve beceriler hedef öğrencilere uygundur.	30	1,80	0,81
2	Okuma düzeyi hedef öğrencilere uygundur.	30	2,06	0,83
6	Ders, öğrencinin yeni öğreneceği bilgiler ile eski bilgilerini ilişkilendiriyor.	30	2,43	0,82
7	Öğrencilerin bu yeni bilgileri hatırlamaları ve eski bilgilerle yeni bilgiler arasında ilişki kurabilmeleri için bilişsel öğrenme araçları sağlanmıştır.	30	2,43	0,77
Gr	ubun ağırlıklı ortalaması		2,18	

Tablo 3'e göre, ders, öğrencinin yeni öğrenceği bilgiler ile eski bilgilerini ilişkilendiriyor (\overline{X} 2,43) ile öğrencilerin bu yeni bilgileri hatırlamaları ve eski bilgilerle yeni bilgiler arasında ilişki kurabilmeleri için bilişsel öğrenme araçları sağlanmıştır (\overline{X} 2,43) maddeleri en yüksek ortalamaya sahiptir. Diğer taraftan, öğrencinin hazır olma durumu, istenilen önbilgi ve beceriler hedef öğrencilere uygundur (\overline{X} 1,80) ile okuma düzeyi hedef öğrencilere uygundur (\overline{X} 2,06) maddeleri en düşük ortalamayı almışlardır.

Ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması durumuna göre grubun ortalaması (X 2,18) olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, öğretmen görüşleri doğrultusunda yazılımın ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılmasına ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak kısmen yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 4'te ise, bilgiyi sunuş ve yardım etme konusundaki maddelere yer verilmiştir.

Tablo 4 Bilgiyi Sunuş ve Yardım Etme

M	addeler	N	X	s
2	Zor ve karışık kavram ve	30	2,80	0,55
	kurallar öğretilmeden önce			
	daha basit ve kolay kavram			
	ve kurallar öğretilmektedir.			
3	Her bir dersi tamamlamak	30	2,67	0,71
	için gerekli olan açıklamalar			
	ve yönergeler öğretmenler			
	için açık ve anlaşılırdır.			
4	Her bir dersi tamamlamak	30	2,13	0,90
	için gerekli olan açıklamalar			
	ve yönergeler öğrenciler için			
	açık ve anlaşılırdır.			
6	Örnekler açıklamalar ve	30	2,33	0,80
	benzetmeler anlaşılır ve			

	gerçek yaşama ilişkindir.		
Grubun	ağırlıklı ortalaması	2,46	

Tablo 4'e göre, bilgiyi sunuş ve yardım etme durumuna göre, zor ve karışık kavram ve kurallar öğretilmeden önce daha basit ve kolay kavram ve kurallar öğretilmektedir (\overline{X} 2,80) ile her bir dersi tamamlamak için gerekli olan açıklamalar ve yönergeler öğretmenler için açık ve anlaşılırdır (\overline{X} 2,67) maddeleri, en yüksek ortalamaya sahip olanlardır. En düşük ortalamaya sahip maddeler ise, Her bir dersi tamamlamak için gerekli olan açıklamalar ve yönergeler öğrenciler için açık ve anlaşılırdır (\overline{X} 2,13) ile örnekler açıklamalar ve benzetmeler anlaşılır ve gerçek yaşama ilişkindir (\overline{X} 2,33) olanlardır.

Bilgiyi sunuş ve yardım etme durumuna göre grubun ağırlıklı ortalaması (\overline{X} 2,46) olduğu değerlendirildiğinde, öğretmen görüşleri doğrultusunda yazılımın bilgiyi sunuş ve yardım etmesine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 5'te, alıştırma ve geri bildirim ile ilgili maddeler yer almaktadır.

Tablo 5 Alıştırma ve Geri Bildirim

Mad	ldeler	N	X	s
2	Öğrencilere birden fazla soru formu(çoktan seçmeli, doğru-yanlış, tamamlama)	30	2,87	0,43
	geliştirilmiştir.			
3	Ders yazılımı öğrencilerin değişik(eş anlamlı, büyük/küçük harf vb.) cevaplarını kabul etmede ve değerlendirmede esnek davranmaktadır.	30	2,40	0,77
9	Geribildirimler çeşitli biçimdedir.	30	2,50	0,78
10	Geribildirimler tekrarlamayı sağlar.	30	2,77	0,50
Gru	bun ağırlıklı ortalaması		2,62	

Tablo 5'e göre, alıştırma ve geri bildirim durumu dikkate alındığında, öğrencilere birden fazla soru formu (çoktan seçmeli, doğru-yanlış, tamamlama) geliştirilmiştir (\overline{X} 2,87) ile geribildirimler tekrarlamayı sağlar (\overline{X} 2,77) maddelerinin en yüksek ortalamaya; ders yazılımı öğrencilerin değişik (eş anlamlı, büyük/küçük harf vb.) cevaplarını kabul etmede ve değerlendirmede esnek davranmaktadır (\overline{X} 2,40) ile geribildirimler çeşitli biçimdedir (\overline{X} 2,50) maddeleri en düşük ortalamaya sahiptir.

Alıştırma ve geri bildirim durumu dikkate alındığında, grubun ağırlıklı ortalamasının (\overline{X} 2,62) olduğu düşünüldüğünde, öğretmen görüşleri doğrultusunda yazılımın alıştırma ve geri bildirimine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak yeterli düzeyde olduğu ortaya cıkmıstır.

Tablo 6'da ise, başarının değerlendirilmesi konusundaki maddeler yer almaktadır.

Tablo 6 Başarının Değerlendirilmesi

Ma	addeler	N	X	S
1	Öğrenci seviyesinin tespiti	30	2,20	0,89
	için bir ön test vardır.			
3	Ders yazılımı, belli bir	30	2,53	0,82
	dersin ya da bir ders			
	yazılımının sonunda			
	öğrencilerin yaptıkları			
	yanlışlar ve bulunan hatalar			
	konusunda kayıt			
	tutmaktadır.			
4	Ders yazılımında	30	2,73	0,58
	öğrenmedeki başarıyı			
	ölçmek için bir son test			
	bulunuyor.			
5	Yazılımın amaçları(bilgi ve	30	2,40	0,77
	beceriler) derslerin içeriği ve			
	test edilen bilgi ve beceriler			
	arasında bir tutarlılık vardır.			
Gr	ubun ağırlıklı ortalaması		2,47	

Tablo 6'ya göre, başarının değerlendirilmesi durumu dikkate alınarak, ders yazılımında öğrenmedeki başarıyı ölçmek için bir son test bulunuyor (\overline{X} 2,73) ile ders yazılımı, belli bir dersin ya da bir ders yazılımının sonunda öğrencilerin yaptıkları yanlışlar ve bulunan hatalar konusunda kayıt tutmaktadır (\overline{X} 2,73) maddeleri en yüksek ortalamaya sahip iken, Öğrenci seviyesinin tespiti için bir ön test vardır (\overline{X} 2,20) ile yazılımın amaçları (bilgi ve beceriler) derslerin içeriği ve test edilen bilgi ve beceriler arasında bir tutarlılık vardır (\overline{X} 2,40) maddeleri en düşük ortalamaya sahip çıkmıştır.

Başarının değerlendirilmesi durumuna göre, grubun ağırlıklı ortalaması (\overline{X} 2,47) olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, öğretmen görüşleri doğrultusunda yazılımın başarının değerlendirilmesine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 7'de ise, hatırlamayı ve geçişi geliştirme konusundaki maddelere yer verilmiştir.

Tablo 7 Hatırlamayı ve Geçişi Geliştirme

	Tablo / Hattriar	nuyî ve Geçiş	zi Genşinne	
M	Maddeler		\overline{X}	s
1	Öğrencinin öğrenmesini kuvvetlendirmek için önemli kavramlar değişik şekillerde tanımlanıyor ve açıklanıyor.	30	2,43	0,73
2	Ders yazılımı gerektiğinde problemlerin düzeyini zorlaştırıyor.	30	2,67	0,61
3	Ders yazılımı değişik etkinlikler ve başka yardımcı kaynaklar sağlayarak öğrencileri, bilgi ve becerilerini geliştirmek için	30	2,07	0,69

	cesaretlendiriyor.			
4	Öğrenciler ders	30	2,00	0,74
	yazılımındaki bilgileri			
	gerçek yaşamlarında			
	bulabilirler.			
Gr	rubun ağırlıklı ortalaması		2,25	

Tablo 7'ye göre, hatırlamayı ve geçişi geliştirme durumu dikkate alındığında, ders yazılımı gerektiğinde problemlerin düzeyini zorlaştırıyor (\overline{X} 2,67) ve öğrencinin öğrenmesini kuvvetlendirmek için önemli kavramlar değişik şekillerde tanımlanıyor ve açıklanıyor (\overline{X} 2,43) maddeleri en yüksek ortalamaya sahiptir. Diğer taraftan, Öğrenciler ders yazılımındaki bilgileri gerçek yaşamlarında bulabilirler (\overline{X} 2,00) ve ders yazılımı değişik etkinlikler ve başka yardımcı kaynaklar sağlayarak öğrencileri, bilgi ve becerilerini geliştirmek için cesaretlendiriyor (\overline{X} 2,07) maddeleri en düşük ortalamayı almıştır.

Hatırlamayı ve geçişi geliştirme durumu dikkate alındığında, grubun ağırlıklı ortalaması (\overline{X} 2,25) olarak tespit edilmiştir. Bu sonuca göre, öğretmen görüşleri doğrultusunda yazılımın hatırlamayı ve geçişi geliştirmesine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak kısmen yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

Tablo 8'de ise, ders yazılımının başarı derecesi konusundaki maddeler yer almaktadır.

Tablo 8 Ders Yazılımının Başarı Derecesi

	Tuoto o Ders Tuzitimini	n Duşuri Derece	- · · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
Madde	eler	N	X	S
1	Ders yazılımı kendi öğretim hedeflerini(kitap, ders, alan gezileri vb.)daha az pahalı olan öğretim/öğrenim yollarından daha başarılı olarak gerçekleştiriyor.	30	1,87	0,86
2	Bu ders yazılımının öğretici olduğuna inanıyorum	30	2,20	0,76
3	Yazılım, öğrencilerin konuyu öğrenebilmeleri için çeşitli ortam ve destek materyallerine gereksinim duyuyor.	30	2,53	0,78
5	Ders yazılımının amaçlarına ulaştığını gösteren yeterli kanıt vardır.(Lütfen yanıtlarınızı "Yorumlar" bölümünde açıklayınız.)	30	1,83	0,75
Grubu	n ağırlıklı ortalaması		2,09	

Tablo 8'e göre, ders yazılımının başarı derecesi dikkate alındığında, yazılım, öğrencilerin konuyu öğrenebilmeleri için çeşitli ortam ve destek materyallerine gereksinim duyuyor (\overline{X} 2,53) ile bu ders yazılımının öğretici olduğuna inanıyorum (\overline{X} 2,20) maddeleri en yüksek ortalamaya sahip iken, ders yazılımının amaçlarına ulaştığını gösteren yeterli kanıt vardır (\overline{X} 1,83) ile ders yazılımı kendi öğretim hedeflerini (kitap, ders, alan gezileri vb.) daha az pahalı olan öğretim/öğrenim yollarından daha başarılı olarak gerçekleştiriyor (\overline{X} 1,87) maddeleri en düşük ortalamaya sahiptir.

başarı derecesine ilişkin anket maddelerinin eğitimsel olarak kısmen yeterli düzeyde olduğu ortaya çıkmıştır.

TARTIŞMA

Bu araştırmada Bilgisayar Destekli Yabancı Dil Öğretimine yönelik kullanılmakta olan Dyned eğitim yazılımı öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmiştir.

öğretim tasarımının değerlendirilmesi Öğretmenlere uygulanan başlıktan oluşmaktadır. Bu alt başlıklardan bilgiyi sunuş ve yardım etme, alıştırma ve geribildirim ve başarının değerlendirilmesi bölümleri anket uygulanan öğretmenler tarafından yeterli olarak görülmüştür. Dikkatin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanması, öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar etme, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması, hatırlamayı ve geçişi geliştirme ve yazılımın başarı derecesi bölümleri ise anket uygulanan öğretmenler tarafından kısmen yeterli görülmüştür. Literatürde konuyla ilgili Baz (2010)'ın çalışması yer almaktadır. Baz (2010)'a göre öğrencinin dikkatinin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanması ve alıştırma ve geribildirim alt başlıkları öğretmenler tarafından yeterli görülmüştür. Hedeften öğrenciyi haberdar etme, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması, bilgiyi sunuş ve yardım etme, başarının değerlendirilmesi, hatırlamayı ve geçişi geliştirme ve yazılımın başarı derecesi bölümleri ise anket uygulanan öğretmenler tarafından kısmen yeterli düzeyde olduğu görülmüştür. Baz (2010)'ın yapmış olduğu çalışma araştırmayı destekler niteliktedir. Literatürde benzer bir çalışma Demirbilek ve Yücel (2011) tarafından yapılmıştır ve eğitsel bilgisayar oyunlarının İngilizce dersinde öğrenmede kalıcılığı sağladığı ve süreç içerisinde öğrencileri aktif hale getirdiği görülmektedir sonucu ortaya çıkmıştır. Araştırmanın bulgularına göre bu çalışma bilgiyi sunma ve yardım etme, alıştırma ve geri bildirim ve başarının değerlendirilmesi maddelerine göre mevcut araştırma sonuçlarını destekler niteliktedir. Kozikoğlu (2013) tarafından benzer bir çalışma yapılmış, araştırma sonucuna göre yabancı dil eğitiminde bilgisayar kullanımının eğitimde faydalı ve önemli olduğu görüşü ortaya çıkmıştır. Araştırma bulgularına göre, Kozikoğlu (2013) tarafından yapılan çalışma başarının değerlendirilmesi maddesine göre araştırmayı destekler nitelikte olduğu görülmektedir. Kocaman (2008)'ın yaptığı çalışmada İngilizce öğretmenlerinin öğretim yazılımını kullanmaları uygulama açısından olumlu görülerek araştırma bulgularını desteklediği görülmektedir. Benzer bir çalışma da Şimşek (2008) tarafından yapılmıştır. İngilizce telaffuz öğretim materyali ile telaffuz öğretimi yapılan grubun telaffuz becerilerinde önemli ölçüde artış olduğu görülmüştür. Bu da araştırma bulgularına göre yazılımla ilgili olumlu bir sonuçtur.

Araştırmanın bulgularına göre, İngilizce öğretiminde bilgisayar destekli yazılımların kullanılması dil öğreniminde olumlu etki yaratmaktadır.

SONUÇ VE ÖNERILER

Araştırmada elde edilen bulgulara göre, yazılımın değerlendirildiği 8 alt-başlıktan 3'ü (bilgiyi sunuş ve yardım etme, alıştırma ve geribildirim, başarının değerlendirilmesi) anketi uygulayan öğretmenler tarafından yeterli bulunurken, 5 alt-başlık ise (dikkatin çekilmesi ve sürekliliğinin sağlanması, öğrenim hedeflerinden öğrenciyi haberdar etme, ders için gerekli olan bilgilerin hatırlatılması, hatırlamayı ve geçişi geliştirme ve yazılımın başarı derecesi) anketi uygulayan öğretmenler tarafından kısmen yeterli olarak görülmüştür. Buna göre öğretmenler açısından yazılımın kısmen yeterli niteliklere sahip olduğu saptanmıştır.

Araştırmada elde edilen bulgulara dayanılarak aşağıdaki öneriler geliştirilmiştir.

- **1.**Ders süreleri ve içerikleri uzatılarak öğrencilerin hedeflerine daha kalıcı ve tatminkâr bir şekilde ulaşması sağlanabilir.
- **2.**Ders başlarında öğrenciler öğrenim hedeflerinden daha açık ve anlaşılır bir şekilde haberdar edilebilir.
- **3.**Dersler, öğrencilerin hazır bulunuşluk seviyelerini alt seviyede varsayarak sunulabilir.
 - 4. Yönergeler öğrenciler için daha açık ve anlaşılır bir şekilde düzenlenebilir.
 - 5. Öğrencilerin seviyelerinin tespiti için ön test geliştirilebilir.

KAYNAKÇA

- AKKOYUNLU, B. (1995). "Bilgi Teknolojilerinin Okullarda Kullanımı ve Öğretmenlerin Rolü, Hacettepe Universitesi Eğitim Fakültesi Dergisi" 11: 105-109
- BAZ, F.Ç.(2010). "Bilgisayar Destekli Yabancıdil Eğitim Yazılımı Olan Dyned Programının Öğretmen ve Öğrenci Görüşleri Açısından Değerlendirilmesi" Yüksek Lisans Tezi, Çukurova Üniversitesi, Adana
- BÜYÜKDUMAN, F. İ. (2005). "İlköğretim Okulları İngilizce Öğretmenlerinin Birinci Kademe İngilizce Öğretim Programına İlişkin Görüşleri", Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 28: 55-64
- CANGİL, B. (1999), "Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayar", Yaşadıkça Eğitim Dergisi 64:26-29
- ÇEKBAŞ, Y., YAKAR, H., YILDIRIM, B., SAVRAN, A. (2003). "Bilgisayar Destekli Eğitimin Öğrenciler Üzerine Etkisi", The Turkish Online Journal of Educational Technology, 2,4. 79-85.
- DEMİRBİLEK, M., YÜCEL, Z. (2011). "İngilizce Öğretmenlerinin Bilgisayarın Yabancı Dil Öğretim ve Öğreniminde Kullanımı Hakkındaki Görüşleri", Uludağ Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi 24(1): 217-246
- DEMİREL, Ö. ALTUN, E. (2007). Öğretim Teknolojileri ve Materyal Tasarımı, Ankara: Pegem Akademi Yayınları
- DÖNGEL, A. (2011). "Dyned; Bilgisayar Destekli İngilizce Programının İlköğretim İngilizce Dersi Öğretim Programlarına Uygunluğu Yönünden İçerik Analizi (5. Sınıf Örneği)", 2nd International Conference on New Trends in Education and Their Implications, Siyasal Kitabevi, Ankara: 1128-1148
- ENGİN, A.O., TÖSTEN, R., KAYA, D.M. (2010). "Bilgisayar Destekli Eğitim", Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi 5:69-80
- GÜRGÜN, S. https://egitek.wordpress.com/, 16,10,2014
- KARADENİZ, Ş. http://www.sirinkaradeniz.com, 16,10,2014
- KIRMIZI, B. (2012). "Almanca Derslerinde Dilbilgisi Konularının Öğreniminde Bilgisayar Destekli Öğretimin Öğrenci Başarısına Etkisi, The Journal of Academic Social Science Studies" (5/7), ss. 467-481
- KOCAMAN, F. (2008). "İlköğretim İngilizce Öğretmenlerinin Öğretim Yazılımlarını Kullanma Düzeyleri (Burdur İli Örneği)", Yüksek Lisans Tezi, Süleyman Demirel Üniversitesi, Isparta.
- KOZİKOĞLU, İ. (2013). "Yabancı Dil Öğretiminde Bilgisayar Kullanımına İlişkin Öğretim Elemanlarının Görüşleri", YYÜ Eğitim Fakültesi Dergisi 1:373-394.
- ÖRMECİ, D.N. (2009). "İlköğretim okullarının 4-5 ve 6.sınıflarında uygulanmakta olan İngilizce öğretim programının öğretmen görüşleri açısından değerlendirilmesi" Yüksek Lisans Tezi, Trakya Üniversitesi.

- ŞİMŞEK, A. (2008). "Bilgisayar Destekli İngilizce Telaffuz Materyalinin Tasarımı, Uygulanması ve Değerlendirilmesi", Yüksek Lisans Tezi, Kara Deniz Teknik Üniversitesi, Trabzon.
- ŞİMŞEK, N. (1998). Öğretim Amaçlı Bilgisayar Yazılımlarının Değerlendirilmesi, Ankara: Siyasal Yayınevi.
- TOR, H., EREDEN, O. (2004). "İlköğretim Öğrencilerinin Bilgi Teknolojilerinden Yararlanma Düzeyleri Üzerine Bir Araştırma", The Turkish Online Journal of Educational Technology, 1303-6521 volume 3 Issue 1 Article 16
- URL -1, http://www.dyned.com.tr
- URL-2, http://yazilim.nedir.com
- URL-3, http://www.vipingilizce.com/dyned-nedir-sunum/)
- URL-4,http://www.eokul.web.tr/dyned-nedir.html
- URL-5,
- http://www.meb.gov.tr/belirligunler/internet/bt/egitimde_bilgi_tekno_arac_kullanimi.z ip, T.C. Milli Eğitim Bakanlığı, 2003
- VAROL, N.(1997). "Bilgisayar Destekli Eğitim", Türk Cumhuriyetleri ve Asya Pasifik Ülkeleri Uluslararası Eğitim Sempozyumu, 24-26 Eylül 1997, Elazığ, S: 138-145.